A°. 1831. N°. 28.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 7 MAART.

NOTIFICATIE.

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZUID-HOLLAND, in aanmerking genomen hebbende, dat, ten gevolge van de door Zijne Majesteit den Koning, te dezer zake genomen besluiten, er jaarlijks eene algemeene herijking der bij de handel- en nering-doende lieden in gebruik zijnde lengte- en inhouds-maten en gewigten moet plaats hebben, en hei alzoo noodig is, om voor dit jaar, tot het vaststellen der tijdsbepaling, ter verrigting van dien herijk door de Arrondissements- en Adjunct-Ijkers in Zuid-Holland over [illegible]

Hebben goedgevonden [illegible] bij dezen:

Art. 1. De herijk van alle te voren bereids gebruikte lengte- en inhouds-maten en gewigten zal, voor dit jaar, in de Steden en Gemeenten van Zuid-Holland een aanvang nemen op den *vijftienden April*, en geëindigd moeten zijn op den *vijftienden Junij* daaraanvolgende.

Art. 2. Met uitzondering der hierboven voorkomende bepalingen, en van die, vervat in art. 19 van het door Gedeputeerde Staten voornoemd, op den 18 Januarij 1822 gearresteerde reglement op de herijking der maten en gewigten in Zuid-Holland, blijft overigens hetzelfde reglement in volle kracht.

Art. 3. De handel- en nering doende ingezetenen van Zuid-Holland worden aangemaand, om, ter voorkoming van meerdere kosten, en ten einde, bij verder verzuim, buiten bekeuring te blijven, zich de hierboven vermelde tijdsbepaling, omtrent den herijk hunner lengte- en inhouds-maten en gewigten, ten nutte te maken.

Wordende tevens door deze ter kennisse van de belanghebbenden gebragt, dat de jaarletter, gedurende 1831 voor den ijk der maten en gewigten bepaald, is de letter *M*.

En ten einde niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alom, waar zulks te doen gebruikelijk is.

's Gravenhage, den 18den Februarij 1831.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN DER DUYN.
Ter ordonnantie van dezelve,
J. VAN DER SLEYDEN.

ITALIE.

ROME den 16 Februarij. Volgens de tegenwoordige stemming van het volk en de vereeniging der troepen, die met de burgerwacht 6000 man bedragen, zal de rust hier niet gestoord worden. Maar de tijdingen van buiten zijn minder geruststellend. Perouse, eene gewigtige stad, heeft met haar kasteel het voorbeeld van Boulogne gevolgd. De kardinalen *Benvenuti* en *Rivarola* zijn naar de provincien gezonden. De Bolonezen hebben hunnen beminden aartsbisschop, den kardinaal *Oppizini*, met de grootste eerbewijzen ingehaald; maar hebben hem terzelfder tijd de driekleurige kokarde toegezonden. Er zijn feesten ter zijner eer aangelegd; men heeft hem eene eerewacht gegeven, en deszelfs geestelijk gezag erkend; maar men sluit hem uit van alle staatszaken.

Men heeft uit Boulogne troepen naar Ankona gezonden, ten einde zich van het kasteel meester te maken. Indien men hierin slaagt, zou dit voor de zuidelijke legatien, die het digtste bij het koningrijk Napels gelegen zijn, de noodlottigste gevolgen hebben kunnen.

MILAAN den 23 Februarij. Hare Maj. de aartshertogin *Maria Louisa*, is naar hare staten terug gekeerd, en heeft zich naar Plaisance begeven, herwelk geen het minste deel nam aan de onlusten van Parma, waar zich nog altoos eene vrij sterke Oostenrijksche bezetting bevindt.

Ook te ROME hebben onlusten plaats gehad; maar de troepen hebben de overhand behouden, omdat de aanstokers het niet eens waren; de opstand verbreidt zich intusschen meer en meer in den kerkelijken staat; Ankona, Spolette en Foligno hebben zich aan de opstandelingen overgegeven.

Te Turin is men zeer rustig; de vrienden van orde en vrede, meldt men, zijn er oneindig talrijker, dan de rustverstoorders.

GRENZEN VAN ITALIE den 28 Februarij. De *Moniteur van Bologne*, meldt, dat die stad en het fort San Leo met 40 stukken geschut, in de handen der opstandelingen is gevallen, welke 28 staatsgevangenen hadden in vrijheid gesteld; voorts, dat de vesting in Ancona, den 17 Februarij, bij verdrag aan dezelve was overgegaan. Hoezeer de bezetting, 600 man sterk, vrijen aftogt met krijgs-eer had bedongen, zou nogtans, de bevelhebber waarschijnlijk alleen vertrekken.

POLEN.

WARSCHAU den 18 Februarij. Onze stad krijgt met elken dag eene krijgzuchtiger houding. Dagelijks komen verscheidene duizenden jonge soldaten aan, uit de palatinaten, die door den vijand bezet zijn. Talrijke gezinnen vertrekken met hun vermogen van hier en uit het platte land, om zich op den linker-oever der Weizel te begeven. De inwoners moeten hun levensmiddelen bezorgen, welke men reeds hier moeijelijk verkrygen kan, inzonderheid, zoo zeer, door het afschaffen der tolregten en die op het verbruik, zijn bevorderd is. De gevangenen, die door de Russen bedreigd worden, zullen naar Warschau overgebragt, en de stads raad doet de meest mogelijke aankoopen. De straten zijn met houtwerk versterkt, om tot eene tweede verschansing te dienen achter de wallen, die met kanon voorzien zijn. Men heeft schietgaten in de huizen gebroken, [illegible] hospitalen opgerigt, en eene teling gedaan [illegible] weerbare mannen. Onze dagbladen geven reeds te verstaan, dat men van Warschau, op de oevers der Weizel, een tweede Saragossa, een Karthago of een Sagunta zal maken kunnen.

— De laatste berigten van het leger, die tot den 15 Februarij loopen, brengen mede, dat de Russen, sedert den 12den, op al de punten aanvallen, en dat de Polen, misschien eenen veldslag geheel in de nabijheid van Warschau zullen aannemen, daar het hoofdkwartier gisteren van Jablonna naar Grochow (een uur van Praga) is overgebragt. Volgens die tijdingen hebben de Russische voorposten, na onbeduidende gevechten, eene linie gevormd, die, den loop der Narew volgende, zich uitstrekt van Ostrolenka tot aan Wyszkow op de Bug, en vervolgens van Jadow, de Liwiec opklimmende, naar Lukow, Zelechow, Mactciowice, en op den linker-oever der Weizel tot aan het palatinaat van Randowo, en de Pilizza, waarover de bruggen reeds zijn afgebroken. Deze bezetting door de Russen, bijna zonder tegenstand geschied, van het halve koningrijk, waar de palatinaten reeds den naam aannemen van gouvernementen, en de Russische wapens overal die van Polen vervangen, het naderen eindelijk der Russische troepen, hebben den landdag in het geval gebragt, om veerkrachtige maatregelen te nemen, en in Warschau mitsgaders in de provinciën, ten einde den revolutionnairen geest te bedwingen, ingelijks revolutionnaire regtbanken op te rigten, die reeds sedert lang door de patriotsche klubsen werden voorgesteld. Ten dien opzigte is echter nog geen bepaald besluit genomen, en de landdag houdt zich thans bezig met de wetgeving en administratie der justitie. De dagbladen toonen zich echter hier over weinig te vrede, en zouden liever eene wet zien verschijnen tot het invoeren van militaire decoratien en doratien, op het oogenblik, dat men te Warschau reeds het kanon hoort bulderen.

De tijdingen, gisteren openbaar gemaakt, laten echter nog eenige hoop over. De Wijzel heeft bij Krakau begonnen te kruijen. Daar door zullen veelligt de twee divisien Russische kavallerie en infanterie, die zich op den linker oever der Wijzel bevinden, worden afgesneden, en daar een talrijk korps, dat hen, onder bevel van den generaal *Strawski*, te gemoet trekt, zullen zij misschien geslagen worden.

— *Den 21 Februarij*. Het stoutmoedig ontwerp van den maarschalk *Diebitsch*, is niet gelukt. Hij stelde zich voor, de Wijzel, door zijne vleugels boven en beneden Warschau te doen overtrekken, de stad in te sluiten, het Poolsche leger met zijn centrum te slaan, en zegevierend Warschau binnen te trekken. Zijn linker vleugel is reeds tweemaal door den dappepen Uhlanen-generaal *Dwernicki* geslagen; de eerste maal tusschen Stoczeck en Sterozcyn, waar hij den generaal *Geismar* overwon, en hem 11 kanonnen afnam; de tweede maal, den 19den, te Koszenice, waar hij den generaal *Kreutz* en den prins *van Wurtemberg* sloeg, en 5 kanonnen op hen veroverde. De hertog *van Wurtemberg*, heeft, ten tijde van den opstand, de dienst van Polen verlaten; de generaal *Dwernicki*, die hem thans nazet, diende toen onder zijne bevelen.

De regter vleugel der Russen is, den 17 Februarij, bij het gevecht van Dobre, tot den terugtogt genoodzaakt.

Het centrum van den maarschalk *Diebitsch* is, sedert drie dagen, met de onzen handgemeen te Grochow, een half uur van Warschau achter Praga. Zoo dikwijls de Polen den vijand aanvallen, wijkt hij na de bosschen terug. De Polen hebben twee standaards veroverd. Men verzekert, dat de Russen, in die drie laatste dagen, 7,000 man, en wij er 2,000 verloren hebben. Onze soldaten zijn vol geestdrift. Zij heffen het *masurek* van *Dibrowski* aan: „Polen is niet verloren, daar wij nog leven;" en storten met de bajonnet op den vijand in. Te Warschau zijn eenige menigte Russische gevangen en gewonden aangebragt. Gisteren deed de maarschalk *Diebitsch* eene wapenschorsing van 24 uren voorstellen, om de dooden te begraven; men heeft hem geantwoord, dat men hem geene drie minuten zoude toestaan.

Gisteren heeft de landdag pensioenen bepaald voor de buiten dienst gestelde soldaten en 10 millioenen Poolsche guldens bestemd tot doratien, om de aanmerkelijkste daden van dapperheid te beloonen.

— Eergisteren bulderde het kanon van 10 uren des morgens tot zeer laat in de nacht, in de rigting van Okuniew. Men zag hier de rookwolken, die het slagveld, en somtijds zelfs het vuur bedekten. Onder de gekwetsten, bevinden zich de generaal *Cyzewski*, de ju-

[*Vervolg op den kons van deze blade.*]

bosch bij Grochow, een half uur achter Praga; zij vermindert van dezen dag is eene terugwaartsche verlegging van het hoofdkwartier, op een uur afstands, waarvan de vijand zich in het bosch terug, waarvan de zoom met geschut bezet is.

— Deze omstandigheid zet het gerucht grond bij, dat het korps van den generaal *Rozen* alleen met onzeroe pen handgemeen is, en dat de veldmarschalk *Diebitsch* met het grootste gedeelte van het leger, nog niet is aangekomen. Van de zijde van Warschau zien men duidelijk het gevecht. Men brengt hier vele gewonden aan. Onze troepen leggen eene doppervastheid aan den dag, die alle lof te boven gaat; zij hebben meer dan het vierdubbele der vijanden verslagen. Men zegt, dat, na een vuurgevecht van vijf uren, de vijand zich in wanorde op Praga heeft teruggetrokken, en dat de veldmarschalk *Diebitsch* met het grootste gedeelte van het leger, op een uur afstands, is gekomen. — Het Russisch legerlijs voortgerukt tot een half uur van Praga, waar het centrum eene stelling genomen heeft in een groot Woud van 5 tot 6 mijlen uitgestrekt. Het is echter hoogstwaarschijnlijk aan einde er het overige der massa's zich zullen vereenigen, daar het een algemeen gevecht zal worden, die met hunne artillerie op den kant van het Woud hebben post gevat. De Polen beroemen zich van onderscheidene voordeelen te hebben behaald; maar het is zeker, dat hunne regimenten, die aan de slag deel namen, aanmerkelijke verliezen geleden hebben, en dat er in sommige regimenten zich niet een officier bevindt, die niet gewond of gedood is. De linkervleugel van het Poolsche leger is omtrokken geworden en verpligt geweest, op het eerste gevecht, zijn terug te trekken. Het is dus waarschijnlijk, dat het Russisch leger de Wijzel bij Plock zal overtrekken, en op Warschau in den rug zal aanvallen. Het opkomen [illegible] zijde kruisen der Wijzel zou dit plan kunnen verijdelen.

— De *Staats-courant* deelt de navolgende tijdingen uit Warschau, den 14 Februarij, mede, uit welke blijkt, dat sedert drie dagen in de levendige ongerustheid is. Het Russisch leger is nabij Praga voorgerukt. Men zegt, dat de veldmarschalk *Diebitsch* in persoon het bevel over de Russische troepen voerde.

Uit BERLIJN schrijft men, den 24 Februarij: „De laatste tijdingen uit Warschau loopen tot den 17den, te vier uren des namiddags. Nogtans berigt men, hoort men sedert drie dagen het geheel van het kanon. Men vecht met de grootste verbittering, op een mijl afstands van de stad. De Russen moeten 40,000 man en onze troepen ongeveer 15,000 man sterk zijn.

leger heeft zijne stelling verlaten en is op het centrum terug getrokken.

Men vreest zeer, dat de linkervleugel van ons leger onbedekt zal geraken en dat de regtervleugel van het Russisch leger slagen zal om de Wijzel beneden Warschau over te trekken. De Wijzel is wel op het punt van los te gaan, en daardoor zou de overtogt der rivier onmogelijk worden; maar dan ook zal alle gemeenschap tusschen Praga en Warschau afgesneden wezen, en het geheele Poolsche leger zoude, indien de Russen het, met eenen algemeenen aanval, noodgedwongen terug te trekken, in het grootst gevaar geraken, daar aan het zelve geen terugtogt meer zoude overblijven.

— *Ten 6 ure des avonds.* Het kanongedonder verwijdert zich van Praga, hetwelk bewijst, dat de Russen niet voornemens zijn hunne genomene stellingen te behouden.

— *Den 22 Februarij.* Gisteren hebben de legers geene beweging gemaakt. In de hoofdstad legt men zich toe, om de Russische krijgsgevangenen menschlievend en met welwillendheid te behandelen; een officier van die natie heeft, den 19den, de zitting van den landdag bijgewoond en zich langen tijd met den dictator *Mieroslawicz* onderhouden.

— De generaal *Dwernicki* is tot divisie-generaal benoemd.

— De landdag heeft het besluit genomen, om zich, in geval van buitengewone gebeurtenissen, buiten 's lands te begeven.

— Onze kozakken van den 21sten, deelen, omtrent de krijgsverrigtingen der vorige dagen, de navolgende bijzonderheden mede:

In den avond van den 19den, konden wij aan het schemerende licht der kanonschoten, langs den zoom van het bosch naar den kant van Okuniew, zien, dat onze linkervleugel den vijand in de zijde aanviel. De Russen trokken in der daad terug naar de diepte van het bosch, uit hetwelk zij in den morgen hunne kolonnen hadden gedeployeerd. Tot zeer laat in den nacht, zagen wij hier gevangenen en gewonden aankomen. De slag is achter Wawro, bij den uitgang van het bosch, geleverd. Onze regtervleugel steunde op de stelling *prits saxons*; de linkervleugel strekte zich over den weg van Okuniew uit. De Russen bragten grootere massa's infanterie in het vuur dan wij. Onze kavallerie heeft met goeden uitslag hunne *carrés* aangevallen. Men zegt, dat de generaal *Lubinski* eenen schoonen aanval heeft gedaan, en dat de generaal *Chlopicki*, gedurende zeven uren, midden in het vuur gebleven is.

Te 9 uren in den morgen van den 20sten, begon de slag van nieuw. De geheele linie van vijand had zich gedeployeerd. De onzen verdreven hem uit het bosch en namen hem 12 kanonnen. Men rekent ons verlies in die twee bloedige veldslagen op 3,000 man, het verlies van den vijand is drie maal zoo aanmerkelijk.

— De *Staatscourant van Polen*, meldt den 21sten. De avond van gisteren bragten ons de eerste dagen der omwenteling te binnen. Op al de pleinen en op al de straten zag men smaldeelen troepen bivouakkeren, en de soldaten, om hunne vuren geregtschikt, zongen krijgsliederen. Het was een maatregel van voorzigtigheid: omdat de ligte kavallerie op eenige plaatsen beneden Warschau over het ijs kon, zou de veldmaarschalk *Diebitsch* zich van die gelegenheid hebben kunnen bedienen, om de stad te overvallen.

De slag van gisteren is minder geweest, dan die van eergisteren. Het artillerie-vuur heeft, wel is waar, vrij lang geduurd; maar het geweer-vuur is niet zoo hevig geweest. Het verlies is mede van weerskanten niet aanmerkelijk. Onze voorposten bevinden zich aan gene zijde van het slagveld van gisteren.

— De *Warschauwer-courant* deelt, in een buitengewoon bijvoegsel van den 22sten, onder het officiele gedeelte, het navolgend rapport mede van den generaal *Morawski*, aan het national gouvernement, gedagteekend Praga, den 21sten.

„Het gouvernement verwacht waarschijnlijk met ongeduld berigt, omtrent de krijgsgebeurtenissen. De bevelhebbende generaals zijn nogtans buiten staat om schriftelijke rapporten in te zenden. Het nationale leger vecht in het gezigt der hoofdstad, welker inwoners met eigen oogen de hardnekkigheid zien kunnen, waarmede het den grond verdedigt. Duizenden lijken bedekken het slagveld, en, wat in den oorlog zeldzaam is, men ziet de infanterie aan de infanterie hare vaandels ontnemen. Onze artillerie bedekt zich met roem. De kavallerie heeft bij alle gelegenheden getoond dengenen waardig te zijn, welken zij van oudsher vervolgt. Al de bevelhebbers leggen eene allerzeldzaamste ondervinding aan den dag. Ten einde aan het algemeene ongeduld te voldoen, zal ik u uittreksels der rapporten zenden, zoodra ik ze ontvang. Ziet hier er een uit het rapport van den generaal graaf *Kreikowiecki*.

„Ik kwam den 19 dezer maand met mijn korps op de mij aangeduide stelling. Ik plaatste mijne eerste brigade met 8 batterijen op de eerste linie, om den aanval van den vijand voor te komen, die eene voordeelige stelling tegen over mij nemen kon. Met de 2de brigade, de artillerie van den kapitein *Lapinski*, en eene halve batterij van den luitenant-kolonel *Konarski*, bezette ik het punt, waar de twee wegen van Okuniew zich vereenigen. De bovengenoemde halve batterij was gedekt door een eskadron kavallerie. Ik plaatste eene tweede halve batterij op de hoogte, waar de twee kavallerie-regimenten zich op dezelfde linie, ter regter zijde van den grooten weg, bevonden. De kolonel *Jankowski* werd met drie regimenten kavallerie te Grodzisk geplaatst, om de bewegingen van den vijand gade te slaan. De stelling van mijn korps was niet voordeelig; maar ik had dezelve genomen, ten einde de vijandelijke kolommen te beletten, om het korps te bedreigen, hetwelk aanrukte, om Milosna te bezetten.

„Terwijl het vuur van den aanval het hevigst was, begonnen de vijandelijke kolommen van alle wapen zich met batterijen ter stellingneming, op de wegen van Okuniew te vertoonen. Hun eerste aanval werd tegengehouden door de halve batterij van den luitenant-kolonel *Konarski*, die steeds de grootste dapperheid aan den dag legde, ofschoon de batterij twee officieren, kanonniers en paarden had verloren, en op het punt stond van gedemonteerd te worden. Ik beval hem toen terug te trekken en zich met de tweede halve batterij te vereenigen.

„De vijand deployeerde toen 3 batterijen op drie verschillende stellingen, ten einde ons uit de onze te verdrijven.

„Ik gaf dadelijk aan onze batterijen ter stellingneming bevel om te deployeren, en ik belastte den generaal *Gielgud*, 3 bataillons van het 5de infanterie-regiment te zenden, om zich van eenen heuvel bij den regter vleugel der stelling van den vijand meester te maken. De bataillons van het 5de infanterie-regiment bragten den vijand een vrij aanmerkelijk verlies toe. Hij had 10 officieren en ongeveer 600 soldaten gedood. Van mijn kant verloor ik den majoor *Maruszewski*, een officier van de grootste verdiensten, die zijn batailjon met groote dapperheid in het vuur aanvoerde; voorts aan dooden en gekwetsten twee officieren en 138 onderofficieren en soldaten.

„Daar de vijand van den aanval op Milosna had afgezien, gaf ik aan de batailjons van het 5de regiment infanterie bevel om terug te trekken, en aan het 1ste regiment, om door de linien der 2de brigade, aangevoerd door den generaal *Malachowski*, te repliëren.

„Dit regiment zelde, toen het zich op zijne linie deployeerde, een verlies van 33 soldaten aan dooden, en 28 soldaten, benevens 2 officieren, aan gekwetsten. De batterij van den kapitein *Lapinski*, heeft zich bijzonder onderscheiden. De artilleristen waren met zulk eene onverschrokkenheid bezield, dat zij, midden in het vuur, zoo wel de stukken herstelden, die gedemonteerd werden, als welke, bij eene verandering van stelling, in de slijk waren blijven steken. De soldaten en de officieren verlieten ze niet en wachtten, tot dat ik hun met eenige pelotons infanterie was te hulp gekomen.

„Onder bescherming dezer infanterie werden de stukken uit de slijk gearbeid en wederin batterij gebragt. Daar de vijand twee nieuwe batterijen had begonnen te doen werken, en ik zag dat het 5de regiment voor eene zoo groote overmagt begon te bezwijken, beval ik aan den generaal *Malachowski*, eene achterwaartsche beweging door de linie der eerste brigade.

„Het tweede regiment verloor in deze beweging, door het schrootvuur, 20 man aan dooden en gekwetsten. Mijne twee brigaden ondersteunden vervolgens met hare regtervleugel het centrum; hare linkervleugel strekte zich uit naar Kawenkzijn. De batterij van den luitenant-kolonel *Konarski* was aan de regtervleugel van het centrum, de andere batterijen stonden in het centrum. Vooral ben ik tevreden geweest van het 1ste regiment jegers te paard, hetwelk verscheidene stellingen nam onder het vuur van den vijand, en overal blijken gaf van de grootste koelbloedigheid.

„Tegen den avond heb ik met de 1ste brigade de stelling genomen, die mij werd aangeduid; met de andere brigade, de batterij ter stellingneming, en het 1ste regiment jagers te paard, deed ik eene beweging om de linkervlevgel te versterken, en den aanval af te weren, die de vijand van Lawenczijn met zijne kavallerie had begonnen te maken. In deze stelling bragt ik den nacht door, na de batterij van den kapitein *Turski* zoodanig te hebben geplaatst, dat zij zoo wel op de linker als op de regtervleugel konde worden gerigt. Ik zal nader de eer hebben U. D. H. bijzonderheden mede te deelen over het gevecht van den 19. Thans zal ik mij bepalen met volledig regt te laten wedervaren aan de dapperheid en verknochtheid van mijn geheel korps.

„De officieren van mijnen stuf hebben mij volmaakt bijgestaan, en bewijzen van hunne dapperheid gegeven, door de troepen voortuit te snellen.

„De generaal *Zymirski* heeft den generalissimus bekend gemaakt de namen der soldaten *Filip Gryllof*, *Gregor Jacobczyk* en *Jakob Palczewski*, van het 2de regiment jagers te voet: de twee eersten hebben den vijand een vaandel ontweldigd, de derde had met zijn bajonet een kanon vernageld, hetwelk men niet konde medevoeren."

De *Berlijner courant van Haude en Spener* zegt: In den dag van den 19. schoten de Polen weinig; de infanterie viel met de bajonet aan en de kavallerie hakte op de Russische *quarré's* in. Drie Russische batailjons zijn neergesabeld.

— Te Warschau waren de kerken opgevuld van menschen om den zegen over onze wapenen af te bidden.

— Te Dobro bevonden zich slechts eenige batailjons, die vier en een half uur het hoofd boden aan eene driemaal zoo sterke overmagt.

— Men zeide te Warschau, over het algemeen, dat de Russen in afzogt waren, en dat hun hoofdkwartier zich reeds te Minsk bevond, op den weg van Siedice, vijf uren van Warschau.

FRANKRIJK.

PARIJS den 26 Februarij. Het *Journal du Commerce* van LYON meldt, den 23sten dezer, dat de personen bij welke men dezer dagen huiszoeking gedaan heeft met in achtneming van alle de formaliteiten bij de wetten, en door de wellevendheid voorgeschreven, en van welke een niet gevreesd heeft, den policie-commissaris met een koppel pistolen te bedreigen, klagten ingeleverd hebben, wegens huisschending. Men zegt dat het koninglijk gerigtshof over deze zaak uitspraak zal doen.

— Uit ARLES schrijft men, den 18 Februarij:

„De rust is binnen deze stad geheel hersteld. De constitutionelen hebben zich van de wallen en het stadhuis meester gemaakt; de bevelhebber van het 20ste linie-regiment, hier in bezetting, heeft aan onze nationale garde geweren uitgedeeld. Alle onze *Karlisten* zijn op de vlugt en naar de moerassen geweken. Smaldeelen van het 3de regiment jagers zetten hen onafgebr

[*Vervolg op den kant van deze blade.*]

ken na. Gisteren hebben zij verscheidene personen aangehouden, onder anderen, twee edelieden, die de witte kokarden hadden opgezet. Deze zijn heer gewigtig: want het zijn geheime drijvers. Wij leggen dit pest neer, om de laatste eer te gaan bewijzen aan den slagtoffer."

— *Van den 19den.* „Onze stad is thans, in eene groote ontroering; zoodra men alleen tot rust zal kunnen brengen, door dezelve in staat van beleg te stellen."

— Men leest in het *Memorial Bordelais*, van den 23sten Februarij:

„Indien men de geruchten gelooven mag, die hieromtrent in de stad rondliepen, zoude er onlangs te Montauban, een zeerfeurige onluster zijn toegebragt, door een pistoolschot, dat hem, naar men zegt, het linker been zoude hebben verbrijzeld. Deze bondgenoots schijnen zich het teeken te geven door kleine duitjes. Het is ons onmogelijk de juistheid dezer berigten, welke de schrikkelijke plaag der onzinnigheden, bij de zijnen, verspreiden, te onderzoeken. Hunne verbreiding bij de groote ongelukken veroorzaken. Dat ons de algemeene en weerkrachtige maatregelen neme, om te ons woof nieuwe ontdekkingen te beletten, zij zal doen den ijver van alle welgezinde burgers onderstennd worden."

Ook in deze bondenkige aanslagen kan men weder de werking erkennen van het voormalig verachtelijk *Karlistisch* ministerie: In de kamer der afgevaardigden is het heden, bij de discussien over eene petitie, gebleken, dat de vergadering tot de dagorde overging, gebieken, dat volgens de bekendheid der personen, in wier handen de bedrijven der misdaden gevallen zijn, het zeer ligt is, dat de hechtenis genomen, eindelijk, den 18 Februarij, eene beweging tot tegenomwenteling moest plaats hebben, ten einde de klokkenluiders van al de kerken en al de klokken, die door de nitroeping van *Hendrik V.* mogt gevolgd worden en vergezeld zijn met het verdoogen van al de ongewijende partijen, die gezinsop hunne hoede waren. — Te ORANGE moeste eene gelijkaardige opstand bewerkstelligd worden. — Te ARLES had er werkelijk eene beweging plaats gehad, waarbij een mensch het leven zoude hebben ingeschoten. Alle die bewegingen vielen vermuthelijk in met de gebeurtenis van Parijs, met die denar, waarbij men

[*Vervolg op de volgende blade.*]

de Feeldtrens van *Herdrik V*, had gekroond, — en de minister van binnenlandsche zaken merkte, onder eenparige toestemming aan, dat men zich onder den invloed bevond van een voorteden, hetwelk groote moeijelijkheden verwekte; daar men, gedurende de laatste vijftien jaren, telkens de staatkundige vraagstukken met de godsdienstige had gemengd, en ongelukkiglijk getracht had, in den geest van het volk de staatkunde op de *théocratie* te vestigen. Dat de onlusstokers zich thans van eene nieuwe taktiek bedienden. Daar zij zich niet talrijk genoeg gevoelden om de nationale garde in de straten onder de oogen te komen en dezelve aan te vallen, wilden zij haar ten minste afmatten door ijdelen schrik te verwekken, en haar eene moeijelijke dienst tegen maken. Men moest dan tegen deze nieuwe treeken op zijne hoede zijn, en niet te ligt aan dergelijke valsche geruchten gehoor geven, noch de dappere nationale garde nodeloos vermoeijen, die, even als hij en de kamer, het gevaar zou weten te trotseren, indien het wezenlijk bestond.

Men betreurt in het algemeen, voor de nagedachtenis van den vervallen Koning van Frankrijk, hem zoo laaghartig tegen eene natie te zien zamensmeden, aan welker geluk hij, zoo dikwijls bij herhaling, voor het oog des Almagtigen plegtig bevuigde, alle de dagen zijnes levens te zullen toewijden.

Had *Karel X*, na uit de spinrachen van walgelijk verblinde en verwaande staatsmannen, tot zijn eigendommelijk *ik* te zijn terug gekeerd, volgens de aanmerking, eenmaal in een dagblad gemaakt, bij eenen waardigen koninglijken brief aan de kamer der Pairs, den afstand van den hertog *de Bordeaux*, zoo wel als den zijnen en dien van den hertog *d'Angoulême*, mannelijk godsdienstig ingezonden: de vereeuwigde zelfopoffering van eenen *Codrus* voor zijn vaderland, zou met 's Konings offer op het altaar der deugd, godsdienst, en vaderlandsliefde gebragt, in geene vergelijking zijn te brengen geweest: thans vreezen wij, dat hij, bij den roem van als een te bewonderen en eerbiedigen voorbeeld in de geschiedenis te zullen worden opgenomen, tevens de zielerust missen zal, die niet minder onmisbaar is voor het waar geluk van den monarch, wien, bij de geboorte, een vergulden bakermat ten deel viel, dan voor den armoedigsten behoeftigen, die in eene schamele schuur geboren werd. Niets is buiten dien pijnelijker voor den onpartijdigen aanklever van orde, vrede en menschen geluk, dan het spartelend stuiptrekken eener, God dank! zieltogende aristokratie; wel te verstaan, in den kwaden zin van het woord; trouwens bij alle welgeordende burgermaatschappij is eene aristokratie, in den goeden zin genomen, niet minder geacht, dan te wenschen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 3 Maart. Door Z. M. is benoemd tot hoogleeraar in de Oostersche talen bij 's Rijks hooge school te Franeker, de heer *T. W. J. Juynboll*, S. S. Theol. Dr. en Predikant te Voorhout, in plaats van den hoogleeraar *J. C. Swaghuizen Groenewoud*, tot andere functien geroepen; en tot Rector-Magnificus der hooge school te Utrecht, voor het akademie jaar van 1831 tot 1832, de hoogleeraar *J. J. Wolterbeek*.

— Bij den gouverneur van Zuid-Holland is, van eenige ingezetenen der gemeente Voorschoten, voor de kleeding en uitrusting der schutters, ontvangen eene som van *f* 149; zijnde, in dezelfde gemeente, buitendien, op uitnoodiging der district-kommissie tot ondersteuning van de gewapendmagt, bijgedragen eene som van *f* 101. 8.

— De kolonel *van Hoff*, adjudant van Z. Kon. H. den Prins *van Oranje*, is dezer dagen alhier uit Londen teruggekeerd.

— Door den konsul *Peters* te Havre de Grace, is eene kollekte bevorderd voor de behoeftige achtergebleevene betrekkingen van de zeelieden, bij het in de lugt springen der kanonneerboot N°. 2, voor Antwerpen, gemeenveld. Daar aan hebben alle de vreemde konsuls, een aantal kooplieden, en de Engelsche schout-bij-nacht *Honyman* deelgenomen. Zij heeft opgebragt *f* 600.

— De schout-bij-nacht *van der Straten*, het bevel voerende over de derde linie van defensie te water, en al de officieren, matrozen en matrozen zijner divisie, hebben, aan het departement der marine aangeboden drie dagen van hun traktement en soldij, als eene bijdrage zoo tot het op te rigten gedenkteeken, als ter voorziening in de achtergebleevene behoeftige betrekkingen der gesneuvelde manschappen.

— De korvetten *Proserpina*, *Dolphyn* en *Medusa* benevens de brik *de Kemphaan*, zijn den 24 en 25 Februarij, van Vlissingen, de Schelde opgezeild. De drie laatstgemelde schepen, waren zeer onlangs uit de Middellandsche zee teruggekeerd.

— Men vernoemt, dat het hoofdkwartier van den opperbevelhebber over het mobiele leger eerstdaags, van Vucht naar Tilburg, zal verlegd worden.

AMSTERDAM den 3 Maart. Heden ziet eene afkondiging het licht, waarbij het bestuur van het *Kollegie Zeemans-Hulp* binnen deze stad, bekendmaakt, dat het Z. M. behaagd heeft de eer der oprigting van een nationaal monument ter vereeuwiging der nagedachtenis aan den luitenant-ter zee ridder *van Speyk* geheel over te laten, aan de natie, met goedkeuring dat daartoe eenen vuurtoren gebouwd worde te Egmond aan zee, den naam voerende van *Jan van Speyks-toren*; terwijl Z. M. zich bereidwillig had verklaard, om daartoe mede te werken en verder de bevoegdheid verleend om het geschrevene openbaar te maken.

Het bestuur zijne landgenooten dringend uitnoodigende tot het deelnemen aan dit nationaal bedrijf, herinnert tevens desselfs aankondiging van den 20 Februarij laatstleden, met bijvoeging, dat ook ten huize van elk der leden bussen en lijsten ter inteekening zullen voorhanden zijn.

BELGISCHE AANGELEGENHEDEN.

De regent van België heeft den heer *de Gerlache* benoemd tot voorzitter van den raad der ministers. Het ministerie van *openbare veiligheid*, te voren onder het bestuur van den heer *Plaisant*, heeft opgehouden te bestaan.

— De heer *de Potter* is, in den laten avond van den 26 Februarij, naar Parijs vertrokken, met het afscheid in de *Belge* geplaatst, dat hij, als een regt chapen man, die achting voor zich zelven had, voor schelmen het veld ruimde, en, de bedrogenen beklagende, zich verwijderde.

— Ook de *St. Simonisten* hebben hunne ontevredenheid aan de Belgen in de dagbladen te kennen gegeven, dat men het gemeen tegen eene godsdienst had opgehist, die medebragt: „ om aan alle maatschappelijke instellingen de spoedigste verbetering van den zedelijken, verstandelijken en ligchaamelijken toestand der armste en talrijkste klassen van menschen, ten doel te geven; alle voorregten van geboorte, zonder onderscheid af te schaffen; een ieder overeenkomstig zijne bekwaamheid te plaatsen, en naar zijne werken te belooven, en om, eindelijk, op de geheele aarde slechts een geslacht één eenig huisgezin te doen bestaan." Zij geven evenwel hun voornemen niet op, en verklaren de hup in den weg gelegde hinderpalen te zullen te boven komen; zegevierend zullen zij de beproevingen doorstaan, die voor hen bewaard zijn en de roeping vervullen, hun door hunne vaderen opgedragen; weldra zou de leer van *St. Simon* door geheel België weergalmen.

— Den 15 dezer maand zal de zaak van den kolonel *Gregoire*, wiens aanslag te Gent mislukte, voor het hof van Assise dienen; men zegt, dat de tegenwoordige artillerie luitenant *Kessels*, die nog altoos in *les Petits-Carmes* te Brussel gevangen zit, daarin zou betrokken wezen.

— De heer *Surlet de Chokier* heeft zijn ontslag als lid van het kongres genomen. De heer *Plaisant*, voormalig hoofd der policie, zou tot sekretaris van den raad der ministers zijn benoemd.

— In de zitting van den 2 Maart, heeft de minister van financien, de heer *de Brouckere*, aan het kongres, van wegen den regent, een ontwerp van wet voorgedragen, strekkende tot het verleenen van autoristie door het kongres, om eene leening te doen van hoogstens 12 millioenen, en om, bijaldien dezelve niet mogte vol geteekend, domein-goederen en renten, ten bedrage van 7 millioenen, te verkoopen; alles tegen behoorlijke verantwoording.

Op de vraag van den heer *Robaulx*, of men eenige diplomatieke mededeeling had ontvangen, geeft de minister dit antwoord:

„ Het ministerie heeft geene mededeelingen ontvangen. Maar de omstandigheden, waarin wij ons bevinden, hebben tot deze voordragt doen besluiten. De oorlog komt mij zeker voor. Tusschen Rusland en Polen is een strijd op leven en dood ontstaan, Italie is in opstand. Oostenrijk legt het oogmerk aan den dag, om tusschen beide te komen, hetwelk Frankrijk niet zal dulden. De Pruisische legers trekken naar den Rijn en zijn van veld-ambulances voorzien. Wilt gij u laten overrompelen en wachten, tot dat de oorlog uitgebarsten is om er den geessel van te verwijderen?" — Het voorstel is naar de afdeelingen verzonden.

— De Engelsche *Courier* maakt melding van een protokol, dezer dagen te Londen tusschen de gevolmagtigden der groote Mogendheden, betrekkelijk België, onderteekend. Hij meent, dat dit het laatste protokol zal wezen, maar kan, voor als nog, niets van den inhoud mededeelen.

LEYDEN den 6 Maart. De generaal *van Geen* heeft zich, den 3den dezer uit Breda, naar de linie der voorposten begeven, om dezelve te inspecteren. De troepen te Eindhoven zullen weldra op de Achtsche heide gaan kampeeren. Voor af, schrijft men, zal er veelligt nog wel eens eene expeditie tegen Maastricht onderhouden worden. Bij het leger ging, den 3 Maart, de spraak, dat den 15den hetzelve in twee korpsen zou aanrukken: het eene tegen Antwerpen; het andere tegen Maastricht.

MENGELINGEN.

GESCHIEDKUNDIGE BESCHRIJVING DER *CHOLERA MORBUS*.

[*Vervolg en slot.*]

Die ziekte overviel de menschen van elken stand, ouderdom en kunne. Zij begon bij hen met bloedspuwen

[*Vervolg op den kant van deze blade.*]

AANKONDIGING.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR VAN ZUID-HOLLAND, brengt, bij deze, ter kennisse van de belanghebbenden, dat de *Kolonel-Directeur van 's Rijks Stoeterij* te *Borculo*, aan de Burgemeesters der gemeenten *Poorhout*, *Oud-Beijerland* en *Ouligensplaat*, in welke dit jaar 's Rijks Hengsten, uit voorschreven Stoeterij, zullen worden geplaatst, heeft doen toekomen het benoodigd getal *Certificaten*, wegens bewijs van Eigendom, (*model* N°. 18 van het *Reglement voor 's Rijks Stoeterijen*,) waarvan de Eigenaren van Merrien zullen behooren voorzien te zijn, om bij 's Rijks Hengsten te worden toegelaten, kunnende men die *Certificaten* alzoo bij voorn. Burgemeesters bekomen.

's Gravenhage, den 5 Maart 1831.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,

VAN DER DUIN.

[*Vervolg op den kant van de volgende blade.*]

*** Van wege Heeren *Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden*, wordt gedaverteerd, dat met *den* 15 *Maart* eerstkomende, het begraven van Lijken op het zoogenaamde *Rijnsburger Bolwerk*, *provisioneel* zal worden gestaakt; en van dien dag af, het begraven *alleen* op de overige Bolwerken of begraafplaatsen zal kunnen geschieden.

*** In de maand Februarij 1831, zijn binnen de Stad Leyden overleden: 25 Mans, 24 Vrouwen, 12 Zoons en 19 Dochters, te zamen 80 personen.

In dezelfde maand zijn aldaar geboren 100 Kinderen, als: 59 Zoons en 41 Dochters; 1 doodgeboren Zoon en 1 doodgeboren Dochter, niet onder de opgave begrepen.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder directie van J. H. HOLDT en W. A. BINGLEY. Maandag den 7 Maart 1831, HET BURGTSPOOK, *Tooneelspel*, in 3 Bedrijven, naar het Fransch, door den Vriendenkring, onder de zinspreuk: *Arbeid in rust*. Versierd met deszelfs Costumes en verder Spectakel. Nooit alhier vertoond. Na hetzelve: HET DAL VAN BARCELONETTE, OF DE TE ZAMENKOMST VAN TWEE HERMIETEN, *Blijspel*, met *Zang*, (*Vaudeville*) in één Bedrijf, naar het Fransch. Versierd met deszelfs Spectakel.

VOCAAL en INSTRUMENTAAL CONCERT, op *Woensdag den* 9 *Maart* 1831, des avonds *ten half zeven* ure, in het STADS LOCAAL op de Breedestraat, *ten voordeele van de achtergebleevene hulpbehoevende betrekkingen der uitgetrokkene Leidsche Schutters.*

De Ondergeteekende de, tot zoodanige oogmerken reeds zoo dikwerf met vrucht aangewende middelen der edele TOONKUNST, ook tot het bovengemelde doel willende bezigen, durft zich, op goede gronden, vleijen, dat *Leidens* menschenvrienden en kunstminnaren hem genoegzaam zullen in staat stellen, om hetzelve op eene voldoende wijze te kunnen bereiken. Door hem zal alles worden aangewend wat mogelijk is, om dit *Concert* ten uitersten belangrijk te maken, waarin hij vertrouwt bijzonder te zullen slagen, niet alleen door de medehulp van ervarene Toonkunstenaars, maar ook door de edele en dankbaar door hem aanvaardde aanbiedingen van uitmuntende *Dilectanten*.

A. LE LIÈVRE.

*** Mijne geliefde Echtgenoot M. G. SCHYVLIET, beviel heden vrij voorspoedig van eene DOCHTER.

LEIDEN 5 Maart 1831.

W. VERKOUW.

*** Getrouwd:

F. KAISER

EN

A. R. M. BARKEY.

LEIDEN
3 Maart 1831.

Bloedverwanten, vrienden en kennissen gelieven deze algemeene, ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 5 Maart 1831.

Holland,	Werkelijke Schuld	2½	pCt.	*of*	38⅛	a 39⅛
	Rest. Uitgestelde dito				⅜	a ⅞
	Kans-Biljetten				15	a 15⅛
	Amortisatie-Sijndic.	4½	pCt.	-	51⅛	a 52⅛
	dito	3½	„	-	51⅞	a 53
	Domein Losrenten	2½	„	-	—	a —
	Schatkist-biljetten	6	„	-	91⅞	a 92
	Oorloglasten	5	„	-	73⅛	a 74
Frankrijk,	Inschrijving Grootb.	3	„	-	55⅛	a 56
Rusland,	bij *Hope en Comp.*	5	„	-	88⅛	a 88⅝
	Ins. op ½ Grootb.	6	„	-	55⅛	a 56
Spanje,	Perpetueele	5	„	-	—	a —
	dito Amsterdam	5	„	-	40⅛	a 41⅛
	Geïdl. Cortes 1822.	5	„	-	12⅜	a 13⅛
Oostenr.,	Obl. bij *Goll en Comp.*	5	„	-	—	a —
	dito	4	„	-	—	a —
	Neg. Metaliek	5	„	-	84⅛	a 84⅝
Napels,	Cert. Napels	5	„	-	55⅞	a 56⅛
	Neg. Londen	5	„	-	66	a 66⅛

*** OPENBARE VERHURING op het Raadhuis der Stad LEYDEN, op *Woensdag den zestienden Maart* 1831, des morgens ten tien ure precies, van het GRASGEWAS, op de Stads Wallen, Bolwerken, Binnenvesten, Pleinen, Buitensingels en Wegen; alsmede van TEEL- of WARMOESLAND op de Vestwal bij de Hoogewoerds Poort, voor den tijd van drie jaren, gerekend te zijn ingegaan primo Januarij 1831 en zullende eindigen ultimo December 1833; ingevolge de Condition en Voorwaarden, welke ter Stads Rekenkamer kunnen worden gezien en gelezen.

*** OPENBARE VERPACHTING, op het Raadhuis der Stad LEYDEN, op Maandag den 14 Maart 1831, des voormiddags ten 12 ure, van het Passage- of Bruggegeld der ZIJL- of SPANJAARDSBRUG, gelegen onder Leyderdorp; van het Passagiegeld van het HEK aan den ZIJLWEG aldaar; met het regt van Jagen der Vaarmigen langs de Zijl; alsmede van het GRASGEWAS langs de Zijl en op de beide Eilandjes in deze Watering gelegen; alles in *één partij*, en voor den tijd van vier en één half jaar, ingaande 1 Julij 1831 en zullende eindigen 31 December 1835; ingevolge de Condition, welke voor de gegadingden ter Stads Rekenkamer ter lezing liggen.

*** *De Rentmeester van* RIJNLAND, zal op Woensdag den negende Maart 1831, op den *Huize Zwanesburg*, ten Halfwege den Spaarndamschen Dijk, BETALING doen van alle de gemaakte Aard- en Dijkwerken, bestede Materialen enz.; die zoodanige Penningen te goed hebben, komen zonder eenig verzuim, ten dage en plaatse voornoemd, des morgens ten negen ure.

*** OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Crediteuren van den gefailleerden PETRUS JOSEPHUS HOUBEAR, *Koffijhuis- en Restauratiehouder*, woonende te Leyden, welke in gebreken zijn gebleven ter verificatie hunner schuldvorderingen op den 7 Februarij laatstleden, te compareren, worden alsnog opgeroepen, conform het vonnis van de *Regtbank van Eersten Aanleg*, als waarnemende de zaken van Koophandel in derzelver ressort, in dato 1 Maart 1831, behoorlijk geregistreerd, om in persoon of door eenen gevolmagtigden te verschijnen ter Raadkamer van de Regtbank voornoemd, op Woensdag den 16 Maart 1831, ten 11 uren, ten einde hunne schuldvorderingen te verifiëeren en affirmeeren, op poene van het bepaalde bij art. 513 van het wetboek van Koophandel.

Leyden 5 Maart 1831.

provisioneel Syndic,

A. O. E. GR. VAN LIMBURG STIRUM.

*** OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Crediteuren van de gefailleerde CATHARINA HENDRIKS, Huisvrouw van JOHAN JACOB WEISS, *Logementhoudster en Tapster*, woonende te Leyden op het Utrechtsche Veer, Wijk 8 N°. 15, worden bij deze opgeroepen om te compareren op Woensdag den 16 Maart 1831, des morgens ten 10 ure, ter Kamer alwaar de *Regtbank van Eersten Aanleg*, als waarnemende de zaken van Koophandel te Leyden, deszelfs te regtzitting houdt, ten einde over te gaan tot het kiezen van eenen *Syndic definitief* in den bovengemelden boedel.

provisioneele Syndic, A. O. E. GR. VAN LIMBURG STIRUM.

*** OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Crediteuren in het faillissement van JAN DIRK DE GEUS, *Koffijhuishouder*, woonende te Leyden op de Vischmarkt, worden bij deze opgeroepen, om vóór den 15 April 1831, aan den Ondergeteekenden, woonende te Leyden op de Heerengracht, als benoemden *provisioneelen Syndic* in hetzelve faillissement, op te geven uit welken hoofde en tot welke sommen zijl. schuldeischers zijn en de bewijzen hunner schuldvorderingen, op behoorlijk zegel geschreven, aan hem of ter Griffie van de *Regtbank van Eersten Aanleg* van het district Leyden, waarnemende de zaken van Koophandel, in te leveren; voorts om op Maandag den 18 April daaraanvolgende, des middags ten 12 ure, te compareren in de Audientie-kamer der Regtbank voornoemd, op het Raadhuis derzelver Stad, ten einde aldaar, ten overstaan van den Heer Regter-Commissaris, in hetzelve faillissement, ingevolge de wet, dezelve schuldvorderingen te verifiëeren, en de deugdelijkheid derzelve met eede te bevestigen. W. H. DOZY.

*** Alle degenen, welke iets te pretendeeren hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel en nalatenschap van wijlen den Heer R. DE KRUYFF, in leven *Med. Doct. en Rentmeester der Universiteit* alhier, hetzij in deszelfs privé, hetzij in kwaliteit, gelieven daarvan opgaaf of betaling te doen aan de ondergeteekende Executeuren, vóór den 20 dezer maand.

Leyden 3 Maart 1831. P. CUNÆUS, A. A. DILLIÉ, qq.

*** OUDERS of VOOGDEN genegen zijnde hunnen ZOON of PUPIL in den BOEKHANDEL op te doen leiden, mits een goede hand schrijvende, adresseere zich in persoon of met *gefrankeerde* brieven, onder letter L, bij H. W. HAZENBERG, Boekhandelaar, Wijk IV N°. 665, te Leyden.

*** Men vraagt in eene *Tabaks-affaire* binnen de Stad Leyden, een BEDIENDE, van een goed en eerlijk gedrag, het Sorteeren en Kerven volkomen kundig, en in het Sigaren maken niet onbedreven; het Salaris zal na verdiensten *geëvenredigd* zijn. Adres in persoon of met brieven *franco*, onder letter F., bij H. W. HAZENBERG, Boekhandelaar, Wijk IV N°. 665, te Leyden voornoemd.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een HUIS en ERVE, staande aan de Markt te Leyden, voorzien van verscheidene ruime en meest alle behangen Kamers, ruime Kenken en Kelder, zeer geschikt tot het uitoefenen van alle *Affaires* en het *verhuren van Kamers*, zijnde tot beide eindens altijd gebruikt. Adres, onder letter Z, brieven *franco*, bij H. W. HAZENBERG, Boekhandelaars, Wijk IV N°. 665, te Leyden voornoemd.

*** LEIDEN. — De *Geneeskundige Glazen- en Brillenslijper* MAGNUS MORIS berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is in het Logement *de gouden Leeuw*, op de Breedestraat, Heden en Morgen den 7 en 8 dezer. Een alleruitmuntendst assortiment van alles wat tot het vak der Gezigtkunde noodig is, geeft hem het vertrouwen, dat des behoodigt zijnde, met hunne Edelens gunst vereerd zal worden.

*** Op Woensdag den 9 Maart 1831, zal aan het *Verkoophuis*, op de Hoogtracht te Leyden, worden verkocht: Eenige MEUBILAIRE en andere GOEDEREN, bestaande in een Bufet, Tafels, Stoelen, Spiegels, Porcelein, Glas- en Verlaktwerk, alsmede een Billart en toebehooren; mitsgaders een partijtje fijne Wijnen, en hetgene verder te voorschijn zal worden gebragt; behoorende tot den in staat van faillissement gestelde boedel van JAN DIRK DE GEUS, *Koffijhuishouder*, op de Vischmarkt te Leyden voornoemd. Alles op Morgen te zien.

*** Op Zaturdag den 19 Maart 1831, des avonds ten 6 ure, zal men, ingevolge bekomen *Regterlijke authorisatie*, in het Logement aan den Burch binnen Leyden, publiek veilen en verkoopen: N°. 1. Een hecht en sterk HUIS en ERVE, staande en gelegen nabij de Doesbrug, onder Leyderdorp, geteekend met N°. 331; benevens twee partijen WARMOESLAND, te zamen groot circa 85 roeden en 15 ellen, gelegen bij het voorschreve Huis en Erve, onder Leyderdorp voornoemd. En N°. 2. Een partij WEI- of HOOILAND, bekend ter grootte van één bunder 38 roeden en ruim 66 ellen, gelegen in de Ruigelandsche Polder, onder Warmenaar.

*** Het welgelijkend PORTRAIT van *J. C. J. VAN SPEYK*, uitgegeven door den Boekhandelaar A. J. VAN TETROODE te Amsterdam, is in de Boekwinkel van de Wed. DU SAAR te Leyden te bekomen, tegen de bepaalde prijzen van *f* 2, 00 *of* *f* 1, 00 en *f* 0, 50 cents.

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER en ZOON, op de Breedestraat.

---

plaats hiven aard en hinderpalen. Te Berlijn stierven gedurende de eerste week van Januarij 1831, 300 menschen. De oorzaak moet bij in een bederf in de lucht en het water, welk laatste die gruwzame vervolging der jongen veroorzaakte, want men beschuldigde dezen, dat zij de bronnen vergiftigd hadden. Zeer belangrijk zijn ook de berigten, welke beiden dagens de zedelijke gesteldheid dezer stad mededeelen. Wel verre van de menschen te verbeteren, nam bij de overgebleevene een zamenloop zoden bederf en hoogmoed toe. Duizenden werden door ellende schaapen onverschrokken rijk geworden, en wilden niets weten enz. Intusschen deze beschouwing laat duidelijk zien, dat *Leidens* menschenvrienden en kunstminnaren hem genoegzaam zullen in staat stellen, om hetzelve op eene voldoende wijze te kunnen bereiken. Door hem zal alles worden aangewend wat mogelijk is, om dit *Concert* ten uitersten belangrijk te maken, waarin hij vertrouwt bijzonder te zullen slagen, niet alleen door de medehulp van ervarene Toonkunstenaars, maar ook door de edele en dankbaar door hem aanvaardde aanbiedingen van uitmuntende *Dilectanten*. A. LE LIÈVRE. *** Mijne geliefde Echtgenoot M. G. SCHYVLIET, beviel heden vrij voorspoedig van eene DOCHTER. LEIDEN 5 Maart 1831. W. VERKOUW. *** Getrouwd: F. KAISER EN A. R. M. BARKEY. LEIDEN 3 Maart 1831. *Bloedverwanten, vrienden en kennissen gelieven deze algemeene, ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.* PRIJS-COURANT DER EFFECTEN. *Amsterdam den 5 Maart 1831.* Holland, Werkelijke Schuld 2½ pCt. *of* 38⅛ a 39⅛; Rest. Uitgestelde dito ⅜ a ⅞; Kans-Biljetten 15 a 15⅛; Amortisatie-Sijndic. 4½ pCt. - 51⅛ a 52⅛; dito 3½ „ - 51⅞ a 53; Domein Losrenten 2½ „ - — a —; Schatkist-biljetten 6 „ - 91⅞ a 92; Oorloglasten 5 „ - 73⅛ a 74. Frankrijk, Inschrijving Grootb. 3 „ - 55⅛ a 56. Rusland, bij *Hope en Comp.* 5 „ - 88⅛ a 88⅝; Ins. op ½ Grootb. 6 „ - 55⅛ a 56. Spanje, Perpetueele 5 „ - — a —; dito Amsterdam 5 „ - 40⅛ a 41⅛; Geïdl. Cortes 1822. 5 „ - 12⅜ a 13⅛. Oostenr., Obl. bij *Goll en Comp.* 5 „ - — a —; dito 4 „ - — a —; Neg. Metaliek 5 „ - 84⅛ a 84⅝. Napels, Cert. Napels 5 „ - 55⅞ a 56⅛; Neg. Londen 5 „ - 66 a 66⅛. *** OPENBARE VERHURING op het Raadhuis der Stad LEYDEN, op *Woensdag den zestienden Maart* 1831, des morgens ten tien ure precies, van het GRASGEWAS, op de Stads Wallen, Bolwerken, Binnenvesten, Pleinen, Buitensingels en Wegen; alsmede van TEEL- of WARMOESLAND op de Vestwal bij de Hoogewoerds Poort, voor den tijd van drie jaren, gerekend te zijn ingegaan primo Januarij 1831 en zullende eindigen ultimo December 1833; ingevolge de Condition en Voorwaarden, welke ter Stads Rekenkamer kunnen worden gezien en gelezen. *** OPENBARE VERPACHTING, op het Raadhuis der Stad LEYDEN, op Maandag den 14 Maart 1831, des voormiddags ten 12 ure, van het Passage- of Bruggegeld der ZIJL- of SPANJAARDSBRUG, gelegen onder Leyderdorp; van het Passagiegeld van het HEK aan den ZIJLWEG aldaar; met het regt van Jagen der Vaarmigen langs de Zijl; alsmede van het GRASGEWAS langs de Zijl en op de beide Eilandjes in deze Watering gelegen; alles in *één partij*, en voor den tijd van vier en één half jaar, ingaande 1 Julij 1831 en zullende eindigen 31 December 1835; ingevolge de Condition, welke voor de gegadingden ter Stads Rekenkamer ter lezing liggen. *** *De Rentmeester van* RIJNLAND, zal op Woensdag den negende Maart 1831, op den *Huize Zwanesburg*, ten Halfwege den Spaarndamschen Dijk, BETALING doen van alle de gemaakte Aard- en Dijkwerken, bestede Materialen enz.; die zoodanige Penningen te goed hebben, komen zonder eenig verzuim, ten dage en plaatse voornoemd, des morgens ten negen ure. *** OPROEPING VAN CREDITEUREN. De Crediteuren van den gefailleerden PETRUS JOSEPHUS HOUBEAR, *Koffijhuis- en Restauratiehouder*, woonende te Leyden, welke in gebreken zijn gebleven ter verificatie hunner schuldvorderingen op den 7 Februarij laatstleden, te compareren, worden alsnog opgeroepen, conform het vonnis van de *Regtbank van Eersten Aanleg*, als waarnemende de zaken van Koophandel in derzelver ressort, in dato 1 Maart 1831, behoorlijk geregistreerd, om in persoon of door eenen gevolmagtigden te verschijnen ter Raadkamer van de Regtbank voornoemd, op Woensdag den 16 Maart 1831, ten 11 uren, ten einde hunne schuldvorderingen te verifiëeren en affirmeeren, op poene van het bepaalde bij art. 513 van het wetboek van Koophandel. *Leyden* 5 Maart 1831. *provisioneel Syndic*, A. O. E. GR. VAN LIMBURG STIRUM. *** OPROEPING VAN CREDITEUREN. De Crediteuren van de gefailleerde CATHARINA HENDRIKS, Huisvrouw van JOHAN JACOB WEISS, *Logementhoudster en Tapster*, woonende te Leyden op het Utrechtsche Veer, Wijk 8 N°. 15, worden bij deze opgeroepen om te compareren op Woensdag den 16 Maart 1831, des morgens ten 10 ure, ter Kamer alwaar de *Regtbank van Eersten Aanleg*, als waarnemende de zaken van Koophandel te Leyden, deszelfs te regtzitting houdt, ten einde over te gaan tot het kiezen van eenen *Syndic definitief* in den bovengemelden boedel. *provisioneele Syndic*, A. O. E. GR. VAN LIMBURG STIRUM. *** OPROEPING VAN CREDITEUREN. De Crediteuren in het faillissement van JAN DIRK DE GEUS, *Koffijhuishouder*, woonende te Leyden op de Vischmarkt, worden bij deze opgeroepen, om vóór den 15 April 1831, aan den Ondergeteekenden, woonende te Leyden op de Heerengracht, als benoemden *provisioneelen Syndic* in hetzelve faillissement, op te geven uit welken hoofde en tot welke sommen zijl. schuldeischers zijn en de bewijzen hunner schuldvorderingen, op behoorlijk zegel geschreven, aan hem of ter Griffie van de *Regtbank van Eersten Aanleg* van het district Leyden, waarnemende de zaken van Koophandel, in te leveren; voorts om op Maandag den 18 April daaraanvolgende, des middags ten 12 ure, te compareren in de Audientie-kamer der Regtbank voornoemd, op het Raadhuis derzelver Stad, ten einde aldaar, ten overstaan van den Heer Regter-Commissaris, in hetzelve faillissement, ingevolge de wet, dezelve schuldvorderingen te verifiëeren, en de deugdelijkheid derzelve met eede te bevestigen. W. H. DOZY. *** Alle degenen, welke iets te pretendeeren hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel en nalatenschap van wijlen den Heer R. DE KRUYFF, in leven *Med. Doct. en Rentmeester der Universiteit* alhier, hetzij in deszelfs privé, hetzij in kwaliteit, gelieven daarvan opgaaf of betaling te doen aan de ondergeteekende Executeuren, vóór den 20 dezer maand. *Leyden* 3 Maart 1831. P. CUNÆUS, A. A. DILLIÉ, qq. *** OUDERS of VOOGDEN genegen zijnde hunnen ZOON of PUPIL in den BOEKHANDEL op te doen leiden, mits een goede hand schrijvende, adresseere zich in persoon of met *gefrankeerde* brieven, onder letter L, bij H. W. HAZENBERG, Boekhandelaar, Wijk IV N°. 665, te Leyden. *** Men vraagt in eene *Tabaks-affaire* binnen de Stad Leyden, een BEDIENDE, van een goed en eerlijk gedrag, het Sorteeren en Kerven volkomen kundig, en in het Sigaren maken niet onbedreven; het Salaris zal na verdiensten *geëvenredigd* zijn. Adres in persoon of met brieven *franco*, onder letter F., bij H. W. HAZENBERG, Boekhandelaar, Wijk IV N°. 665, te Leyden voornoemd. *** UIT DE HAND TE KOOP: Een HUIS en ERVE, staande aan de Markt te Leyden, voorzien van verscheidene ruime en meest alle behangen Kamers, ruime Kenken en Kelder, zeer geschikt tot het uitoefenen van alle *Affaires* en het *verhuren van Kamers*, zijnde tot beide eindens altijd gebruikt. Adres, onder letter Z, brieven *franco*, bij H. W. HAZENBERG, Boekhandelaars, Wijk IV N°. 665, te Leyden voornoemd. *** LEIDEN. — De *Geneeskundige Glazen- en Brillenslijper* MAGNUS MORIS berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is in het Logement *de gouden Leeuw*, op de Breedestraat, Heden en Morgen den 7 en 8 dezer. Een alleruitmuntendst assortiment van alles wat tot het vak der Gezigtkunde noodig is, geeft hem het vertrouwen, dat des behoodigt zijnde, met hunne Edelens gunst vereerd zal worden. *** Op Woensdag den 9 Maart 1831, zal aan het *Verkoophuis*, op de Hoogtracht te Leyden, worden verkocht: Eenige MEUBILAIRE en andere GOEDEREN, bestaande in een Bufet, Tafels, Stoelen, Spiegels, Porcelein, Glas- en Verlaktwerk, alsmede een Billart en toebehooren; mitsgaders een partijtje fijne Wijnen, en hetgene verder te voorschijn zal worden gebragt; behoorende tot den in staat van faillissement gestelde boedel van JAN DIRK DE GEUS, *Koffijhuishouder*, op de Vischmarkt te Leyden voornoemd. Alles op Morgen te zien. *** Op Zaturdag den 19 Maart 1831, des avonds ten 6 ure, zal men, ingevolge bekomen *Regterlijke authorisatie*, in het Logement aan den Burch binnen Leyden, publiek veilen en verkoopen: N°. 1. Een hecht en sterk HUIS en ERVE, staande en gelegen nabij de Doesbrug, onder Leyderdorp, geteekend met N°. 331; benevens twee partijen WARMOESLAND, te zamen groot circa 85 roeden en 15 ellen, gelegen bij het voorschreve Huis en Erve, onder Leyderdorp voornoemd. En N°. 2. Een partij WEI- of HOOILAND, bekend ter grootte van één bunder 38 roeden en ruim 66 ellen, gelegen in de Ruigelandsche Polder, onder Warmenaar. *** Het welgelijkend PORTRAIT van *J. C. J. VAN SPEYK*, uitgegeven door den Boekhandelaar A. J. VAN TETROODE te Amsterdam, is in de Boekwinkel van de Wed. DU SAAR te Leyden te bekomen, tegen de bepaalde prijzen van *f* 2, 00 *of* *f* 1, 00 en *f* 0, 50 cents. Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER en ZOON, op de Breedestraat.

Chaires: dat zij zich ook aan geen klimaat bond, even spoedig den dood veroorzaakte, als in de open lucht, zonder ook de atmosfeer niet onzuiver te maken, en dat zelfde zijn, dan is dagelijksche ervaring de beschuldigde, dat zij de bronnen vergiftigd hebben. Zeer belangrijk zijn ook de berigten, welke beiden dagens de zedelijke gesteldheid dezer stad mededeelen. Wel verre van de menschen te verbeteren, nam bij de overgebleevene een zamenloop zoden bederf en hoogmoed toe. Duizenden werden door ellende schaapen onverschrokken rijk geworden, en wilden niets weten enz. Intusschen deze beschouwing laat duidelijk zien, dat *Leidens* menschenvrienden en kunstminnaren hem genoegzaam zullen in staat stellen, om hetzelve op eene voldoende wijze te kunnen bereiken. Door hem zal alles worden aangewend wat mogelijk is, om

---

geplaatst in de *Cottingsche gelehrte Anzeigen* van 13 December 1830, 197ste stuk, en het is om de belangrijkheid der zaak, in méér dan een opzigt, waardig geoordeeld te worden overgenomen in het [illegible] onzer *Mengelingen*.

ZEETIJDINGEN.

Sedert onzen laatsten zijn de Tessel binnengekomen: K. Spiegelbergh, van Sathinen; N. Brewer, van Newyork; K. Heyn, van Londen; W. Mingerhout, van Smidsland.

Uitgezeild: R. Galloway, naar Londen; J. Wyck, naar New Castle; A. Gallowe, naar Newcastle; W. Morrison, naar Leith, en M. P. Marcusen, naar Kopenhagen.

In het Vlie en Terschelling niets gepasseerd.

Uitgeschip *Fortuna*, Kapt. W. Stoney, van Rotterdam naar Hull, is den 28 Februarij, ter reede van [illegible] geloopen.

Uitgeschip *de Kanger*, Kapt. Rebessen, den 16den Januarij, van Matanzas naar Rotterdam vertrokken, is den 25 Februarij, te Cawes binnengeloopen. Zoo berigt dezer dito de reis voortgezet.

Uitgeschip *Adonis*, Kapt. H. Lindt, van Rotterdam naar St. Ubes, was den 28 Februarij, op de hoogte van Silicombe.

Aangekomen: In Spaansche Kap. C. Spyker, van Amsterdam; te Batavia, Kap. C. H. Bakker, van Rotterdam naar Batavia; te Genua, W. C. Smith, van Amsterdam; te Malaga, N. H. Schmidt, te Dieppe, J. Leckie, en te Hull J. Dale, allen van Rotterdam.

De Hoogleeraar Hofstad *Heeren* heeft, deze Dingdag,